

**Remissvar från Almi Företagspartner
avseende betänkande av utredningen om
nystartszoner SOU 2012:50**

2012-11-12

Er ref: Fi2012/2904
Vår ref: Marie Ahlgren

Innehåll

1	Bakgrund och utredningens uppdrag	3
2	Utredningens förslag	4
2.1	Förslag	4
2.2	Stödets omfattning	4
2.3	Krav från EU samt hinder för ett försöksprojekt.....	5
2.4	Av utredningen bedömda konsekvenser	5
3	Underlag som Almi bygger sin slutsats på	6
3.1	Bakgrundsfakta från utvärderingen	6
3.1.1	Utvärderingar av likande satsningar i olika länder	6
3.1.2	Utvärderingar av olika relaterade insatser som har genomförts i Sverige	8
3.2	Relevant information som ej behandlas i utredningen som Almi anser centrala inför ett beslut.	9
4	Almis slutsats	10
5	Almis förslag	11

Remissvar avseende betänkande av utredningen om nystartzoner SOU 2012:50

1 Bakgrund och utredningens uppdrag

I många städer är utanförskapet koncentrerat till vissa områden eller stadsdelar, men segregation och utanförskap är inte enbart ett storstadsproblem. Forskningen har problem att visa vad som är orsak och verkan. Å ena sidan kan det vara så att boende i ett segregerat område drabbas genom att de får svårare att hitta jobb eller liknande, delvis beroende just på att de bor i ett visst område. Å andra sidan kan det vara så att individer med låga inkomster just på grund av sin låga inkomst hamnar i vissa miljöer.

Områden med hög grad av utanförskap är ofta invandrartäta. Från att fram till 1960-talet främst ha bestått av arbetskraftsinvandring har därefter invandringen gradvis förändrats till att motiveras av humanitära än ekonomiska skäl. Av beviljade uppehållstillstånd i Sverige under perioden 1980-2009 utgjorde arbete skälet för uppehållstillstånd i mindre än 1 % av fallen. Generellt gäller att de som invandrade till Sverige under perioden av arbetskraftsinvandring snabbt etablerade sig på arbetsmarknaden medan de som kommit under senare år haft det svårare. Effekterna av etnisk segregation är också svåra att utreda, men forskningen visar att det inte nödvändigtvis är negativt att hamna i en miljö med många personer av samma bakgrund. Det är snarare så att det är de socioekonomiska omständigheterna, som utbildning och arbetslöshet/sysselsättning som är viktiga. Eller annorlunda uttryckt ”en resurssvag omgivning kan skapa problem, landsmän i sig gör inte det”. Sverige tillhör, tillsammans med bl.a. Danmark och Nederländerna en grupp länder där invandrades situation på arbetsmarknaden är jämförelsevis svag sett i förhållande till i övriga länder inom OECD.

Utredningens uppdrag är att se över möjligheten att införa ett system med skattelättnader för företag i stadsdelar med utbredd utanförskap, s k nystartzoner. Målsättningen med åtgärden ska vara att, i områden där bl.a. sysselsättningsgraden avsevärt understiger det nationella genomsnittet, skapa jobb och öka sysselsättningsgraden.

Utredningen ska analysera för- och nackdelar med ett system med nystartzoner. De samhällsekonomiska konsekvenserna, såsom påverkan på sysselsättningen och konkurrens, både inom och utanför nystartzonerna ska analyseras. Administrativa konsekvenser samt förslag till finansiering ska tas fram.

2 Utredningens förslag

2.1 Förslag

Utredningen menar att ett sätt att öka sysselsättningen i utanförskapsområden är att försöka öka efterfrågan på lokal arbetskraft. Ett sätt att göra detta är att minska lönebikostnaderna vid anställning av personer i dessa områden. Ett annat sätt är att stimulera nyföretagandet i dessa områden. Utrikesfödda är överrepresenterade bland företagare i Sverige, vilket talar för att insatser som generellt främjar småföretagande, särskilt inom servicenäringar, också kan förvänta sig god effekt för sysselsättningen bland utrikes födda. (sid 211)

Ett system med nystartzoner bör enligt utredningens mening införas. Utredningen gör bedömningen att de syften som angetts i utredningens direktiv bäst kan uppnås genom den huvudsakliga åtgärden att man i nystartzonerna erbjuder företag en lättnad avseende socialavgifter. Lättnaden ska vara fullständig under fem år varefter halv lättnad ges i ytterligare två år.

2.2 Stödets omfattning

Stödet ska bestå av hel lättnad från allmän löneavgift samt hel lättnad från arbetsgivaravgifter respektive egenavgifter utom ålderspensionsavgiften. Avdrag per månad får högst göras motsvarande avgifter som belöper på en bruttolön om ett halvt inkomstbasbelopp.

Lättnaden bör ges för arbetsgivare avseende de anställda som är verksamma vid ett fast driftställe i en nystartzon och för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag avseende de inkomster som är hänförliga till ett fast driftställe i en nystartzon.

Kriterier för företag som omfattas

Samtliga SMF, oavsett associationsform ska omfattas. Befintliga företag, företag som flyttar in i nystartzonerna samt nybildade företag ska omfattas på lika villkor. Större företag undantas, liksom verksamhet som avser jordbruk, fiskeri och vattenbruk.

För att erhålla lättnad ska ett företag uppfylla två krav:

- Verksamhetskravet: Företaget ska bedriva verksamhet vid ett fast driftställe i en nystartzon eller vid en plats i en nystartsszon som motsvarar ett fast driftställe.
- Boendekravet: Minst en fjärdedel av den arbetade tiden i företaget ska vara utförd av personal som är folkbokförd på en adress i en nystartzon.

Kriterier för en nystartzon

Utredningen föreslår att de områden som kan bli aktuella ska baseras på den sedan 20 år indelningen i s.k. SAMS-områden. Små SAMS-områden läggs ihop så att en nystartzon får minst 4000 invånare. Föreslagna kriterier ska anges i lag och Tillväxverket beslutar var 5 år om den geografiska avgränsningen. Områdena kommer att omfatta knappt 138 000 invånare vilket motsvarar 1,5 % av Sveriges befolkning. För den del av befolkningen som är 20-65 år ska andelen:

- Sysselsatta understiga 44,5%
- Som erhåller långvarigt försörjningsstöd överstiga 6,8%
- Utan gymnasieutbildning eller motsvarande överstiga 31,3%

Förslaget i övrigt

Ytterligare åtgärder bör övervägas. I första hand bör sådana åtgärder som kan förbättra matchningen på arbetsmarknaden komma i fråga. Exempelvis förstärkning av nystartskontor och jobbcoacher. Som en kompletterande åtgärd föreslår utredningen att det, för den som bor i en nystartzon, inte ska krävas arbetslöshet eller risk för arbetslöshet för att han eller hon ska kunna ges stöd till näringsverksamhet.

2.3 Krav från EU samt hinder för ett försöksprojekt

Sverige måste underrätta kommissionen och får inte genomföra stödåtgärden innan kommissionen yttrat sig. Likande system har införts i Frankrike och Italien och utredningen bedömer att kommissionen sannolikt kommer att godkänna förslaget om det genomförs på liknande sätt som i Frankrike och Italien.

Utredningen föreslår att det föreslagna systemet med nystartzoner utvärderas noggrant. Ett försöksprojekt skulle underlätta utvärderingsarbetet och höja kvaliteten på utvärderingen, men bedöms inte kunna genomföras med hänsyn till konstitutionella principer om generalitet och likabehandling samt likformighet i beskattningen. Systemet införs därför utan försöksområden.

2.4 Av utredningen bedömda konsekvenser

Ett system med nystartzoner kan enligt utredningen förväntas medföra ett ökat antal företagsetableringar och ett ökat antal arbetstillfällen i de områden som omfattas. Att systemet direkt leder till minskad arbetslöshet i de aktuella områdena framstår som mer osäkert. Utredningen finner dock att ett system med nystartzoner har en potential att, tillsammans med andra åtgärder, även åstadkomma effekter för ökad sysselsättning.

Företagen får en viss kostnad för ökad administration i samband med avdraget.

Sänkta arbetskraftskostnader kommer att leda till ökad efterfrågan på arbetskraft, vilket bedöms kunna öka sysselsättningen i nystartzonerna. Hur stor del denna ökning blir beror till viss del på hur stor del av kostnadssänkningen som går till löneökningar.

Sannolikheten för att nya företag startas inom nystartzonerna ökar samt för att företag flyttar in från kringliggande områden. Dessa konsekvenser kan bidra till en ökad sysselsättning i nystartzonerna, men med negativa effekter i kringliggande områden.

En viss snedvridning av konkurrensen uppstår. De företag som erhåller avdraget får kostnadsfördelar gentemot de konkurrenter som inte erhåller avdraget. Dessa effekter bedöms vara störst på lokal nivå, inom nystartzonerna eller i närliggande områden.

Skattebortfall på 112 miljoner kronor netto år 2014 finansieras genom en höjning av den allmänna löneavgiften med 0,01 procentenheter. Denna finansiering bedöms även täcka ökade kostnader till följd av förslaget om stöd till start av näringsverksamhet.

Det huvudsakliga syftet med förslaget om nystartzoner är att öka sysselsättningen och nyföretagandet i de aktuella områdena. Minskat bidragsberoende och ökade skatteintäkter från de nystartade eller utökade verksamheterna samt från de anställda personerna förväntas på lite längre sikt ha positiva effekter på de offentliga finanserna.

3 Underlag som Almi bygger sin slutsats på

3.1 Bakgrundsfakta från utvärderingen

3.1.1 Utvärderingar av likande satsningar i olika länder

Frankrike

I Frankrike genomfördes under 1960-talet upprustningar av storstädernas inre delar samtidigt som enorma bostadsområden uppfördes i storstädernas ytterområden. Denna bostadsreform ses idag som den största anledningen till uppkomsten av utanförskap hos boende i storstädernas ytterområden (Sid 134). 1996 infördes 44 ”Zones Franches Urbaines” (ZFU), ”skattebefriade områden”. I dessa områden erhöll företagen skattefrihet eller andra lättnader. Systemet har successivt utökats och omfattar nu 100 ZFU, varav 93 i Europa. Systemet omfattade 2006 2,6 % av Frankrikes totala befolkning. Den franska regeringen beslutade i slutet av 2011 att förlänga systemet med ZFU ytterligare i tre år. I samband med förlängningen skärpte man det krav beträffande anställning av boende i området som ställs på företagen för att erhålla stöd och sänkte kravet på antal invånare i ett område från 11.000 till 8.500. Varje ZFU administreras lokalt under ledning av en projektchef som tillsätts av den lokala förvaltningen, som också finansierar denna administration. Skattelättnaderna är omfattande: bolagets vinst kan undantas från beskattning i fem år, total nedsättning av fastighetsskatten i fem år samt total nedsättning av de sociala avgifterna för de anställda som är verksamma i ZFU. I vissa ZFU bedriver olika organisationer aktivt arbete för att vägleda företag till etablering i ZFU och tillhandahålla viss service efter etablering. Handelskammaren i Paris bedriver t.ex. i några ZFU utanför Paris omfattande verksamhet med s.k plantskolor för företag. Denna verksamhet finansieras delvis av medel från EU:s socialfond.

Varje år lämnas en rapport över utvecklingen i zonerna vad avser sysselsättning, företagande, boende m m. *I sin ansökan om godkännande av den senaste förlängningen av systemet med ZFU uttalade den franska regeringen uppfattningen att man först efter en period på 15 år bör kunna se effekterna av systemet!*

(Sid 141) . En arbetsgrupp ledd av f.d. ministern Eric Raoult samt vetenskapliga studier har bedömt vilka effekter systemet hitintills haft. *Raoult's rapport konstaterar att systemet, enligt de flesta undersökningar, medfört en reell ekonomisk utveckling för områdena.* Enligt beräkningar har antalet etableringar av företag i zonerna trefaldigats i förhållande till jämförbara områden. Den dominerande branschen 2004 var handel följt av tjänster till företag; främst städ- och säkerhetstjänster. Den mest förekommande verksamheten var byggföretag. Preliminära resultat i en annan studie om företagsetableringar visar att när ett område omdefinieras till ZFU så ökar sannolikheten att företagsetablering sker i ZFU snarare än i någon annan del av samma kommun. *Man finner dock att ZFU inte skapar ny ekonomisk aktivitet i kommunen utan snarare omfördelar den.*

(Sid 147). En tredje rapport (Insee) visar att effekterna på den ekonomiska aktiviteten i zonerna

anses helt kunna tillskrivas de nyetablerade företagen. När det gäller de företag som redan fanns i zonerna har man inte kunnat observera någon signifikant påverkan av åtgärderna avseende överlevnadsförmåga, soliditet eller rekrytering. (Sid 147). Systemet med ZFU har enligt Insee orsakat en relokalisering av redan etablerade företag. I den första generationens ZFU har man sett en utflyttning av företag som ökar efter fem års verksamhet i zonen, dvs. den period som hel lättnad ges i systemet. Enligt Insee har etablering av nya företag sedan 2003 endast kompenserat för denna utflyttning. När det gäller andra generationens ZFU observerar Insee att områden som angränsar till ZFU påverkats negativt av systemets införande. *År 2004 minskade antalet företag i angränsande områden med 7 procent medan antalet ökade med fem procent i ZFU. (Sid 148).*

De positiva resultaten för företagetableringar inom ZFU återspeglar sig inte helt i sysselsättningsgraden. I en studie har man funnit en liten med signifikant ökning av möjligheterna till sysselsättning i zonerna för arbetslösa. Effekten på dessa möjligheter bedöms vara mycket lokal och stå i direkt relation till skattelättnader som givits med krav på anställning av boende i området. I Raoults rapport uppges som anledning till den fortsatta arbetslösheten att de flesta företag inom ZFU är mikroföretag med små möjligheter att anställa samt att det finns en diskrepans mellan rekryteringsprofilen hos företag i ZFU och profilen hos invånarna i området. Man konstaterar att för ökad framgång är utbildning av invånarna i CFU viktig. Under den ekonomiska krisen 2008-2010 har arbetslösheten i ZFU ökat kraftigare än i andra områden. De största kostnaderna i systemet har varit lättnad i vinstbeskattning 190 miljoner Euro och därefter lättnad avseende sociala avgifter 190 miljoner Euro. Kostnaden för administrationen är inte känd.

Italien

I Italien infördes år 2009 med inspiration från Frankrike 22 skattefria zoner. Nedsättningen avser skatt på vinst, sociala avgifter och fastighetsskatt. *Det är för tidigt att utvärdera effekten av insatserna.*

Storbritannien

På 1980-talet införde man i Storbritannien ett system med s.k Enterprise Zones (EZ)-stadsdelar där företag undantogs från viss beskattning och viss administrativ börda. (Sid 153). Systemet avbröts 1987. *En tidig utvärdering visade att en stor del av den ekonomiska aktivitet som attraherats till EZ skulle ha genomförts även utan iförändret. (Sid 153). En senare studie visade att EZ var framgångsrika i att locka till sig investeringar dock delvis på bekostnad av närliggande områden. I mars 2011 meddelade den brittiska regeringen att man avsåg att införa 21 nya EZ. Företagen kommer att erbjudas lättnader som är kopplade till fastigheten.*

USA

I USA inspirerades man av de brittiska systemet med EZs. När man 1994 på federal nivå införde regler om regionala stödåtgärder hade redan cirka 40 delstater infört någon form av EZ. Företag som verkar inom dessa zoner erhåller olika typer av skattelättnader. Till exempel erbjuds rätt till nedsatt skatt avseende anställda och avdragsmöjligheter för investeringar i fastigheter och maskiner. *Flera studier kan inte finna några eller mycket små effekter på arbetslösheten. Andra studier visar högre effekt. Sammanfattningsvis kan man säga att den amerikanska erfarenheten är blandad.*

3.1.2 Utvärderingar av olika relaterade insatser som har genomförts i Sverige

Lång tradition av åtgärder – och flera med bevisad effekt

Sverige har en lång tradition av aktiv arbetsmarknadspolitik inom såväl företagsstöd som subventionerade anställningar. Utöver insatser inom ramen för de statliga politikerområdena finns också ett stort antal kommunala åtgärder. Utredningen bedömer att det finns ett behov att samordna mellan befintliga insatser och nystartszonerna. Enligt utredningens bedömning måste man i alla situationer där statligt stöd förekommer, bevaka den totala stödnivån. I utredningen visar man på ett antal stöd med positiva effekter på företagande (Sid 162-164):

- Stöd till start av näringsverksamhet (Riksrevisionen ansåg 2008 att stöd till start av näringsverksamhet haft bättre sysselsättningseffekter för individen än det allmänna anställningsstödet som avskaffades juli 2007, vilket enligt RRV har likheter med det nuvarande stödet i form av nystartsjobb).
- Almis låneverksamhet samt IFS-rådgivningen (Nyföretagarrådgivning till personer med utländsk bakgrund) når i stor utsträckning företagare med utländsk bakgrund.
- Utvärderingen av Tillväxtverkets program 2008-2010 för att stärka företag med utländsk bakgrund visade att programmet var en lyckad insats. Flera av insatserna genomfördes av Almi (mentorprogram) och IFS-rådgivning (nyföretagarrådgivning till personer med utländsk bakgrund) och andra aktörer inom rådgivning.

Exempel på insatser för individen är Lönebidragsanställning och nystartsjobb.

Lönebidragsanställning har sedan införandet av nystartsjobben minskat. Under 2010 ökade antal nystartsjobb kraftigt. Andelen utrikes födda var 38 %. IFAU analys 2012 av nystartsjobben visar en positiv och till stor del bestående effekt för att arbetslösa lämnar arbetslösheten. Särskilda anställningsstöd som är avsett för arbetslösa som är inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin kan lämnas till både privata och offentliga arbetsgivare. En studie 2004 visar att de bidragit till signifikant förkortad arbetslöshetstid för deltagarna. Särskilda instegsjobb infördes 2007 i syfte att underlätta för nyanlända invandrare. Under 2010 har drygt 7000 personer haft instegsjobb och enligt Arbetsförmedlingen hade över hälften av deltagarna fått arbete efter tre månader.

Forskning om subventionerad sysselsättning

I långtidsutredningen 2011 drogs slutsatser avseende subventionerade anställningar i allmänhet – att de har positiva långsiktiga effekter för deltagarna men verkar ge upphov till betydande undanträngandeeffekter (sid 199). *Nedsättning av arbetsgivaravgifter i regioner eller för stora grupper har enligt denna utredning visat sig ha små eller inga sysselsättningseffekter.* Forskningen visar enligt Långtidsutredningen att det är förstärkta förmedlingsinsatser och anställningsstöd som har störst individeffekter och att dessa insatser i första hand bör användas för utrikes födda. (Sid 200).

Effekter av sänkning av socialavgifter har mycket begränsad effekt på sysselsättningen

Riksrevisionen har med anledning av tre stora nedsättningar av socialavgifter utvärderat om dessa varit effektiva medel för att öka sysselsättningen. *De beräkningar som Riksrevisionen låtit genomföra visar att det inte går att påvisa några sysselsättningseffekter av den regionala nedsättningen. Den regionala nedsättningen övervältras i stället i snabb takt och i hög grad på lönerna.* Riksrevisionen menar också att dessa resultat ligger i linje med tidigare utvärderingar av regionala nedsättningar av socialavgifter i

Sverige och Finland. *Den regionala nedsättningen har dock enligt RRV en svag positiv effekt på nyföretagandet. RRVs slutsats är att den regionala nedsättningen inte är en kostnadseffektiv åtgärd för att påverka vare sig småföretagandet, service eller sysselsättning. (Sid 203). Även Tillväxtanalys har konstaterat i två rapporter som gjorts med några års mellanrum att det finns få indikatorer på sysselsättnings effekter av förändringar i socialavgifter. Även studier i Norge på nedsättning av socialavgifter ger samma slutsats. (Sid 206).*

Utredningen menar att det finns en effekt på sysselsättningen som ofta förbises i befintliga studier. Ifall stödet leder till ökat nyföretagande kan detta i sig leda till att fler individer kommer i sysselsättning. Utredningen menar att nedsättning av socialavgifterna som sker selektivt i begränsade områden och främst i små företag borde inte påverka fackens lönekrav och skulle därmed kunna bevara kostnadsfördelen även på längre sikt. Detta kan leda till ökad arbetskraftsefterfrågan från såväl befintliga som nystartade företag och därmed leda till ökad sysselsättning i området.

3.2 Relevant information som ej behandlas i utredningen som Almi anser centrala inför ett beslut

Bostadsområde – ej avsett för företagande – stor brist på lokaler

I beskrivningen av de franska satsningarna framkom att Frankrike under 1960-talet genomförde upprustningar av storstädernas inre delar samtidigt som enorma bostadsområden uppfördes i storstädernas ytterområden. Denna bostadsreform ses idag som den största anledningen till uppkomsten av utanförskap hos boende i storstädernas ytterområden. Motsvarande verklighet finns i miljonprogramsområdena i Sverige. Områdena i Sverige är ensidigt planerade för boende och inte för företagande. Det råder idag redan en stor brist på lokaler för företagande i nystartsområdena. Lokalbristen kan inte lösas genom att bygga nya lokaler för nyföretagare då kostnader för nya lokaler är mycket höga och nya lokaler är det få nyföretagare som kan bära.

Begränsad närmarknad

Nystartsområdena är områden med relativt liten köpkraft – konsumenterna har små eller inga marginaler för extra konsumtion, marknaden att sälja till företag är liten, offentliga verksamheter har begränsad upphandling i området. Förutsättningarna för att nå långsiktig lönsamhet i ett företag som i första hand riktar sig till närmarknaden är därmed relativt dåliga. För potentiella företagare som är boende i området kan det därför för att säkra långsiktig lönsamhet vara bättre att etablera ett företag närmre marknaden utanför nystartsområdet. Företagaren som bor kvar i området eller har ett etablerat nätverk i området kan sannolikt erbjuda mer långsiktiga arbetstillfällen till sitt nätverk av boende i området. Föreslagna områden är geografisk små och att pendla ut och in från området lär inte upplevas som någon större börda. Att jämföra ett nystartsområde i Sverige med ett motsvarande område i Frankrike eller Italien är svårt. I Sydeuropa finns förutsättningar för en småskalig närmarknad för enklare tjänster och handel fortfarande kvar i långt högre utsträckning än i Sverige. Minsta storlek för ett område i Frankrike är 8.500 invånare enligt utredningens förslag ska det vara minst 4.000 invånare i en svensk nystartzon.

Unga entreprenörer i nystartsområden

Yump är ett initiativ som bland annat riktar sig till ungdomar i miljonprogramsområdena som är intresserade av att starta företag. Erfarenheten från Yump-projektet är att ungdomar i miljonprogramsområdena i lika stor utsträckning som ungdomar i andra områden helst vill flytta in till innerstan eller till andra områden där intresset för deras affärsidé är hög och är inte i första hand intresserade av att starta i det område där de bor. Skattelättnader i det egna bostadsområdet är då sannolikt inte något de prioriterar. Andra insatser exempelvis rådgivning, mötesplatser med andra entreprenörer och tillgång till finansiering är sannolikt viktigare för dessa ungdomar. Det framgick inte av utredningen om boende i de tilltänkta områdena är tillfrågade om sina prioriteringar.

4 Almis slutsats

Utvärderingen är mycket välskriven och allt bakgrundsmaterial som har tagits fram ger en mycket god översikt över området. Efter att ha tagit del av denna översikt drar dock Almi en annan slutsats – Almi rekommenderar ej sänkningar av sociala avgifter i geografiskt begränsade områden.

Alla insatser för företagande bör ha långsiktig lönsamma företag som målbild

Ett långsiktigt lönsamt företag förutsätter en helhetssyn på företagandet. Endast 60 % av alla nystartade företag är verksamma efter 2 år. Det är viktigt att de insatser som föreslås har fokus på företagets långsiktiga överlevnadsmöjligheter snarare än att starta många företag vars syfte ska vara företagets insats för sin närmiljö. Insatser med företagets långsiktiga lönsamhet i fokus gynnar tillväxten och förutsättningarna att skapa hållbara arbetstillfällen.

Erfarenheter får liknande insatser i andra länder övertygar inte

Almis slutsats är att det råder väldigt stor osäkerhet över huruvida de insatser i andra länder med skattelättnader i utsatta områden som har genomförts har nått avsedd effekt. En viss ny ekonomisk aktivitet skapas i området men en stor del är kortsiktig så länge subventionerna finns kvar och en stor del sker på bekostnad av omfördelning från närliggande områden. Almis slutsats från underlaget är snarare att insatserna har gett väldigt lite i relation till vad de kostat i pengar och ökad administration för såväl företagare som myndigheter.

Faktaunderlaget från Sverige talar emot förslaget med sänkta sociala avgifter

Utredningen visar att Sverige har en lång tradition av aktiv arbetsmarknadspolitik och att flera av dessa insatser har bevisad effekt. Andra åtgärder och då särskilt nedsättning av socialavgifter i regioner eller för stora grupper har visat sig ha ingen eller mycket begränsad effekt på sysselsättningen. Utredningen menar att man i effektutvärderingar av nedsättning av socialavgifter inte tagit hänsyn till effekterna av nyföretagandet. Almi menar dock att det finns mer effektiva metoder att främja nyföretagandet än att sänka socialavgifterna.

Risk för ökad segregering och ökade spänningar i samhället

Almi ser en risk för ökad segregering och ökade spänningar i samhället med förslaget. Det skapas en uttalad skillnad mellan de som är boende och företagare innanför och utanför områdets gräns. Företagare som är etablerade på olika sidor av gatan får olika konkurrensförutsättningar. Boende som bor på olika sidor av gatan får inte samma möjlighet till samma jobb. Finansieringen av lösningen tas från ökade avgifter från alla företag utanför gränsen. Utredningen menar att det blir en liten marginaleffekt för varje enskilt företag. Även om så är fallet så skapar det en icke önskvärd känsla av vi och ni.

Stor satsning – och utan möjlighet att testa i liten skala

Det finns enligt utredningen fortfarande ett antal utestående frågor som bör utredas innan sjuösättning av förslaget. Utredningen har inte beräknat kostnaderna för implementering och administration av förslaget. Kostnader kommer att uppstå för företagaren, administrerande myndighet och utvärderande myndighet. Utredningen visar också på att det krävs stora insatser för att informera berörda blivande och etablerade företagare. Inom ett antal områden kommer det att finnas tolkningsmöjligheter och risk för missbruk. Kostnaderna för att hantera missbruk är inte beräknade. Förutom de direkta kostnaderna för insatsen pekar utredningen också på ett ökat behov att samordna med alla andra insatser för samma målgrupper.

Utredningen konstaterar att det vore en fördel med att testa i mindre skala men att detta sannolikt inte går att göra av legala skäl. Almi menar att genomföra en så stor satsning, där båda effekterna och kostnaderna är så oklara är mycket tveksamt.

5 Almis förslag

Almi föreslår att ta fasta på det mycket väl genomarbetade och relevanta faktaunderlaget som utredningen har tagit fram. Ersätt förslaget med sänkta sociala avgifter med en ökad satsning på insatser som är etablerade och har bevisad effekt:

- Fortsatt satsning på de individbaserade åtgärder för ökad sysselsättning som enligt utredningar har en bevisad effekt och som är generella utifrån individens behov snarare än vilket område individen bor i.
- Utöka satsningen på boendemiljön i nystartzonerna – möjligheter finns att i samband med renovering ta höjd för miljöer som kombinerar boende, lokaler för företagande och marknadsmöjligheter för företagande. Den mest förekommande verksamheten som skapades i de franska ZFU-områdena var byggföretag. Med ökad byggverksamhet skapar man exempelvis en lokal marknad för nya och etablerade byggföretag i området. Att det finns en marknad är den viktigaste förutsättningen för företagande.
- Utöka satsningarna på såväl grundutbildning och vidareutbildning i områdena. Utredningen visade på att det fanns en diskrepans mellan företagets efterfrågan på kompetens och tillgänglig kompetens i områdena.

- Utredningen visar att effekterna i de olika satsningarna helt eller delvis tillskrivs de nyetablerade företagen. Utöka satsning i nystartzonerna på de insatser som enligt utredningen har bevisad effekt för långsiktigt hållbart företagande:
  - Rådgivning och mötesplatser för blivande och etablerade företagare. En utökad satsning på IFS-rådgivning är ett kostnadseffektivt alternativt som ger direkt effekt.
  - Tillgång till finansiering såväl för nystart, innovation och utveckling av företag.
  - Utred möjligheter att med medel från EUs socialfond följa det franska exemplet med rådgivning ”plantskolor” till företag i nystartzonerna.
  - Ökat samarbete mellan statliga, regionala, kommunala och ideella organisationer som riktar sig till målgruppen. Almi deltar gärna i ett sådant samarbete och kan bidra med kunskap och erfarenheter från bland annat IFS-rådgivningen.

Med vänliga hälsningar

Almi Företagspartner AB

Göran Lundwall
VD och koncernchef